

SEMINAR O EVROPROJEKTIRANJU IN POVEZOVANJU

“Urad za Evropo Beograd” z Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je v Beogradu organiziral 6. in 7. novembra seminar z naslovom “Evro-projektiranje in povezovanje: orodji za izboljšanje stanja in delovanja društev Slovencev”.

Namen prvega dneva seminarja je bil predstavitev Urada za Evropo in delovanja društev Slovencev v regiji ter povezovanje Slovencev na primeru Slovenskih poslovnih klubov.

za Slovence pri Vladi RS kot edina pooblaščenca struktura na tem področju. Nudi strokovno podporo in skrbi za pripravo in izvajanje projektov za podjetja, kulturne organizacije in društva, šole, dijaške domove, športna društva, javne uprave – občine, pokrajine, dežele, bolnišnice, univerze. Podjetje je pristojno tudi za usklajevanje čezmejnega sodelovanja med Italijo in Slovenijo ter drugimi bližnjimi državami, tehnično asistenco

Jože Ciuha, *Vojna in mir*, 2005

Dr drugega dne seminarja je bilo organizirano predavanje o Evro-projektiranju. Predavatelji so bili Erik Švab, Aljoša Sošol, Adriana Longo in Domen Bole, udeleženci pa so bili predstavniki društev iz Srbije, BiH, Makedonije, Hrvaške in Italije. Na sestanku je bil navzoč tudi gospod Aleš Selan iz Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Predavatelji so nas na zelo zanimiv način seznanili z Evro-projektiranjem ter nam približali dejavnosti Uradov za Evropo, Euroservisa in Evropskega centra.

Euroservis je urad za evroprojektiranje in čezmejno sodelovanje slovenske manjšine v Italiji, sad dolgoletnih izkušenj z različnimi evropskimi programi in z uradno podporo in priznanjem Urada

pri internacionalizaciji podjetij in za iskanje mednarodnih poslovnih partnerjev. Danes si Euroservis prizadeva pri utrjevanju gospodarskega sodelovanja s Slovenijo, Hrvaško, Srbijo in drugimi državami srednje in vzhodne Evrope ter povezovanje in gospodarsko sodelovanje vseh slovenskih organizacij v teh državah. Leta 2007 je z ustanovitvijo storitvenega podjetja Entre d.o.o. v Beogradu postavljen Urad za Evropo slovenske narodnostne skupnosti v Srbiji. V letu 2008 pa je predvideno širjenje mreže delovanja še na ostale države Zahodnega Balkana (Bosna in Hercegovina, Črna Gora in Makedonija). Danes se s širitvijo EU in novo nastalim skupnim evropskim trgom ponujajo novi izzivi; delovanje tovrstne strukture lahko tako pripomore k

Poročilo seminarja EVRO-PROJEKTIRANJE IN POVEZOVANJE

Orodji za izboljšanje stanja in delovanja društev Slovencev Beograd, 6. in 7. novembra

Projekt „Urad za Evropo Beograd“ je z Uradom RS za zamejce in Slovence v svetu organiziral seminar z naslovom „Evro-projektiranje in povezovanje: orodji za izboljšanje stanja in delovanja društev Slovencev“, ki je 6. in 7. novembra potekal v Beogradu.

Namen seminarja je bil:

- Povečati dejavnosti društev Slovencev v regiji in izboljšati gnotno stanje društev in njihovih članov
- Seznaniti društva z evro-projektiranjem
- Obuditi zanimanje članov društev Slovencev v regiji za evro-projektirane in sodelovanje na projektih financiranih iz skladov Evropske unije
- Ustvariti temelj za povezovanje društev v regiji
- Predstaviti alternativne vire financiranja projektov – razpisi lokalnih vlad, mednarodni razvojni razpisi

Regionalnega seminarja so se v dveh

dneh udeležili:

- predstavniki 16 ustanov oz. društev,
- ki zastopajo Slovence v 5 državah v regiji (Italija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Srbija, Slovenija).
- Skupaj je na seminarju v dveh dneh sodelovalo 54 ljudi.

Kontakti udeležencev, društev in ustanov ter predavateljev so bili posredovani vsem udeležencem.

Institucije in društva, ki so sodelovala na seminarju:

- Urad vlade RS za zamejce in Slovence v svetu Slovensko združenje Franc Prešern
- Slovensko društvo "Triglav"
- Slovensko kulturno društvo "Cankar"
- Slovenska skupnost Tuzla
- Društvo Slovencev RS "Triglav"
- Društvo Slovencev "Lipa"
- Slovensko deželno gospodarsko združenje
- Društvo Slovencev "Sava"
- Slovensko kulturna skupnost "France Prešeren"
- Društvo Slovencev "Kredarica"
- Društvo Slovencev "Triglav"
- Društvo Slovencev "Planika"
- Slovenska Kulturna Skupnost "Ivan Cankar"
- Slovenska kulturna skupnost Borskega okraja "Drago Čeh"
- Slovenski poslovni klub

Sklepi in naloge »Urada za Evropo – Beograd«, ki jih bomo v naslednjem obdobju v odvisnosti od časa in razpoložljivosti poskušali izvesti:

- Prenos znanja pri pripravi projektov "Urad za Evropo" v BiH in Makedoniji
- Priprava regionalnega projekta – Informacijska mreža (MJU in SVLR)
- Pregled razpisov in napotki za prijavljanje na razpise drugih resorjev Rep. Slovenije
- Pregled in usmeritve za EU razpise v BiH (Hrvaška, Italija) in Makedoniji (Grčija, Bolgarija)
- Evro - delavnica v Vojvodini z

Uradoma za Evropo iz Hrvaške in Madžarske

- Predpriprava (EU, regionalnih) projektov z ožjim timom
  - Pregled razpisov pri drugih virih v Republiki Srbiji
  - Posredovanje kontaktov, materiala in poročilo seminarja s smernicami
- Neposredni učinki** seminarja so naslednji:
- Povezovanje predstavnikov najaktivnejših društev Slovencev na področju bivše Jugoslavije
  - Seznanitev vodilnih predstavnikov društev z aktivnostmi društev v regiji, ki odstopajo od ustaljenih
  - Veliko zanimanje mladih aktivnih članov iz regije za aktivnosti predstavljene na seminarju
  - Identifikacija najbolj perečih težav društev, kar nam daje smernice za prioritete projekte

Že izvedene aktivnosti dogovorjene ob zaključku seminarja

- Dokumentirani in razposlani kontakti vseh društev, ustanov in udeležencev, ki so bili prisotni na seminarju
- Dopolnjeno in strukturirano gradivo seminarja razposlano udeležencem
- Pomoč pri pisanju projekta za Urad za Evropo v Bosni in Hercegovini
- Formiranje ožjega tima sodelavcev po srbskih društvi: člani treh različnih društev že delajo v društvih in animirajo člane
- Razvoj 5 projektov v Srbiji: informacijski, socialni, športni, sociološki in podjetniški projekti
- Pisanje projekta za postavitev Informacijske mreže v regiji

širjenju slovenskega gospodarskega in kulturnega prostora preko koriščenja finančnih sredstev in projektov Evropske Unije.

Zelo prijazni predavatelji so nas navdušili in naučili, da je za nastanek uspešnega projekta najpomembnejše imeti dobro idejo projekta in, da nam pri uresničevanju projekta lahko pomaga

Eurosevis s svojo profesionalnostjo in večletnimi izkušnjami na področju projektiranja, upravljanja in obračunavanja evropskih projektov.

Ana Novaković

INTERVJU - Lara Jankovič

V okviru Biltena je ustanovljena tudi rubrika „Intervju“. V vsaki številki bomo intervjuvali nekega člana. To bodo osebnosti, ki so na različne načine vplivale na oblikovanje Društva, potem tisti, ki aktivno sodelujejo v njegovem delu, ali na katerikoli drug način pozitivno delujejo v interesu Društva.

Dobitnica zlate medalje „Maja Dimitrijevič“ na 33. mednarodnem festivalu monodrame in pantomime v Zemunu je slovenska igralka Lara Jankovič. Po briljantno izvedeni monodrami „Kot jaz“ je nagrado prejela ob koncu novembra (29.09.) v zemunskem gledališču „Pinokio“. To je bila obenem priložnost, da se ji izroči tudi nagrada z moskovskega festivala „Zlati vitez.“ Z isto monodramo je namreč nastopala poleti v Moskvi.

Avtorsko, glasbeno monodramo »Kot jaz« je ustvarila v lastni produkciji in delno v koprodukciji z Društvom B51 (Exponto) 2006. leta. Režiral jo je Zijah Sokolovič. Po njegovem predlogu in po biografiji Edith Piaf je s pomočjo dramaturginje in dramatičarke Simone Semenič napisala tudi besedilo.

Lara Jankovič je rojena v Ajdovščini. V Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici se je 11 let ukvarjala s svojo največjo ljubeznijo – igralsvom. Gostovala je v gledališčih v Trstu, Ljubljani, Ptuj, Kranju ...

Nastopila je tudi kot pevka na festivalih v Ljubljani, Zagrebu in drugih mestih. Zadnje dve leti je s projektom *Večer šansonov in zimzelenih melodij* gostovala na 25 koncertih po Sloveniji in na raznih festivalih. S pianistom Blažem

Jurjevčičem (Big band RTV Slovenija) ali harmonikarjem Markom Brdnikom pa po Sloveniji in v tujini (Bruselj, Udine, Sicilija) nastopa s samostojnim večerom šansonov - z avtorskimi pesmimi in z že znanimi šansonci, songi in muzikli.

Lara Jankovič je za svoje delo na gledališkem področju dobila kar nekaj nagrad:

- Borštnikovo nagrado za mlado igralko 1997,
- Zlato paličico 1997,
- Nagrado Združenja dramskih umetnikov Slovenije za sezono 2004,
- na dnevih Komedije 2005 je bila komedijantka večera,
- na festivalu monodrame na Ptuj 2006 pa je prejela eno enakovrednih nagrad za monodramo »Kot ja«, posvečeno Edith Piaf.
- na 33. mednarodnem festivalu monodrame in pantomime je za monodramo »Kot jaz« prejela zlato medaljo »Maja Dimitrijevič«
- na festivalu Zlati vitez v Moskvi 2008 je za monodramo »Kot jaz« prejela nagrado za igro.

1. V konkurenci devetih monodram in štirih pantomim iz osmih držav ste zmagali na 33. mednarodnem festivalu monodrame in pantomime u Zemunu. V obrazložitvi žirije piše, da ste "briljantno vznemirljivo in tehnično dovršeno izpovedali zgodbo in izpeli pesem o veliki šansonjerki Edith Piaf." Kako se počutite kot laureatinja tega festivala?

Lahko vam rečem, da je občutek nezamenljiv in nenadkriljiv. Že za izvedbo monodrame moraš bit pogumen, da jo delaš o veliki Edit Piaf moraš bit še malo nor (hahaha!), da pa si zanjo nagrajen, je pa čisto poseben občutek.

Veliko mi pomeni tudi to, da sem bila nagrajena ravno v Beogradu - Srbiji, ki je tudi domovina mojega očeta, in zato gojim do nje še posebne simpatije. Nenazadnje pa tudi zato, ker je tu pri vas ogromna gledališka kultura in imate veliko izjemnih igralcev, ki so zame še dandanes skoraj nezemeljski ...Verjamem, da so zato ljudje tukaj zahtevni, kar se

kvalitete tiče, zato mi ta nagrada sploh veliko pomeni. Mislim, da ste dosegli, da lahko živim svoje sanje.

2. Kako ste se odločili, da nam na sceni, in to v obliki monodrame, izpoveste življenje "pariškega slavčka" Edith Piaf, in to skozi več likov?

Ideja o monodrami, ki bi govorila o Piaf, je zorela v meni že dolga leta, a nikoli se nisem čutila dovolj sposobna, da bi resno zagrabil stvar. Z leti sem pridobila osebno in igralsko-pevsko zrelost, da sem se potem končno odločila za uresničitev sanj. Idejo, da pripovedujem prepletano svojo in Edithino zgodbo, mi je dal Zijah Sokolovič.

Rekel je, naj sama napišem tekst in naj govorim tudi o sebi, saj je taka izpoved dosti bolj osebna in posebna. Pomagal mi je narediti okvir - že z mislijo na režijo - in potem sem to s pomočjo moje sestrične, dramaturginje in dramatičarke Simone Semenič, tudi napisala. Preposlušala in prebrala sem vse njene pesmi in potem izbrala nekaj tistih, ki celo niso tako znane in jih dala prepesniti odličnemu Tomažu Letnarju. S tem sem se želela izogniti posnemanju Edith in pokazati, kako jo, kot velika občudovalka vidim in čutim jaz. Zato tudi naslov - Kot jaz. Vsekakor sem iskala in poskušala vsaj približno dati gledalcem tisto njeno silno energijo, čustva in ljubezen do življenja.

3. Predstavo je režiral eden od največjih mojstrov za nastope v monodramah Zijah A. Sokolovič?

Seveda, Zijah je to postavil, zrežiral v svojem stilu, tako sem tudi želela in ga zato prosila za režijo. Koga, če ne največjega mojstra? Že prej sva sodelovala v predstavi *Norci iz Helma*, ki jo je režiral v Mestnem gledališču Ljubljanskem, leta 1996. Seveda si nisem mislila, da bo sploh imel čas, ampak si ga je nekako vzel - s tem da sva imela vaje vsepovsod na Hrvaškem. Torej, glavna ideja je, da se prepletata dve zgodbi - moja in Edithina - ampak vmes seveda nastopijo tudi osebe iz najinih življenj in kar naenkrat je bilo treba odigrati veliko likov! Čisto v Zijahovem stilu! To mi je strašno všeč, je pa seveda tudi zahtevno. Marsikdaj mi je

bilo tako težko, da je stekla tudi kakšna solza ... ampak, povem vam, bilo je vredno vsake solze!

4. Vi ste nam, kot je rekla žirija, ne samo izpovedali zgodbo o tej veliki francoski in svetovni šansonjerki, ampak ste tudi dovršeno izpeli njeno življenje. Kje ste se učili petja in kje ste pridobili glasbeno izobrazbo?

Petje me spremlja že od malih nog, ko sem s staro mamo pela dalmatinske pesmi, v vrtcu otroške in z mojim tatom partizanske pesmi. Če je gledališče moja prva in največja ljubezen, je glasba moja ljubica (hahaha). Čeprav najprej nisem imela nikakršnih pevskih ambicij, so me pa na akademiji vsi začeli spodbujati, naj nadaljujem s petjem. Tako sem že ob akademiji začela hoditi na solopetje k eni najboljših profesorice za jazz Nadi Žgur. Kasneje sem bila tudi na poletni šoli za muzikal v Guildfordu pri Londonu, trenutno pa obiskujem ure klasičnega petja pri odličnemu prof. in pevcu Matjažu Robavsu (skupina Eroika). Nekje vmes sem izdala tudi svoj cd šansonov - *Pred vami stojim gola*, zdaj pripravljam drugega, malo etno-cigansko obarvanega na besedila

našega odličnega pisatelja in pesnika Ferija Lainščka. Imela sem razvedrilno oddajo na RTV Slovenija, kjer sem tudi pela, sedaj nastopam v muzikalu *Moje pesmi, moje sanje* (The sound of music) v Kranju ... Kot vidite, se zdaj v mojem življenju prepletata gledališče in glasba.

5. Med bivanjem v Beogradu, pravzaprav Zemunu, Vam je izročena tudi nagrada s festivala "Zlati vitez" iz Moskve?

To je bilo zame čisto presenečenje! V začetku novembra sem gostovala v Moskvi na festivalu Zlati vitez in do takrat, do Zemuna, mi nihče ni sporočil za nagrado! Menda je gospod Jovan Marković hotel narediti presenečenje in mi je sam prinesel nagrado iz Moskve in mi jo tudi podelil. G. Markoviću se moram pravzaprav tudi zahvaliti (kot tudi članom žirije zemunskega festivala), ker me je kot selektor iz Srbije predlagal za festival v Moskvi, kjer so me sprejeli. Dobila pa sem igalsko nagrado za ponotranjeno upodobitev lika Edith Piaf.

Lahko si mislite, da me je skoraj kap! Vse se mi je zdelo tako neresnično, da sem začela dojemati šele doma... Velika priznanja, ki so mi potrdila, da je pot, po

kateri stopam v gledališču, prava. Lahko vam rečem samo, da sem srečna.

6. Na čem delate sedaj? Nam pripravljate kaj novega in kdaj Vas bomo spet videli v Beogradu?

Čaka me še kar nekaj gostovanj monodrame tudi po Hrvaški, pripravljam novi cd (morda ga bom naredila celo v srbščini!), pripravljam oziroma obnavljam pa še eno monodramo, ki sem jo že lani naredila na Ptuj in kjer tudi pojem. Ker moram zamenjati glasbenike v predstavi, je pač potrebnih še nekaj vaj. Mogoče pa spet pridem z monodramo, kdo ve? Morda pa vam pridem samo peti, zakaj pa ne? Zelo si želim še kaj gostovati v Beogradu, mogoče pa mi uspe urediti še kakšno gostovanje pri vas. Kot sem že rekla, v Beograd zelo rada prihajam. Imam pa tudi skrito željo- vsaj enkrat kot gostja igrati v enem izmed beograjskih gledališč ali celo filmu. Zdaj sem svobodnjak in lahko delam, kar želim. Glede na to, da je želja velika in da sem že začela živeti svoje sanje, se mi mogoče pa tudi ta posreči, kdo ve ...

Slavka Sunajko in Dušan Marčetić
Prevedla Rut Zlobec

SLOVENSKI POSLOVNI KLUB

Sestanek SLOVENSKEGA POSLOVNEGA KLUBA je bil 2. oktobra 2008 v hotelu Continental, v dvorani Atlantik/Pacifik.

Ob tej priložnosti so svoje prezentacije izvedli naslednji spoštovani gosti:

1.G. Željko Radošević, državni sekretar v Ministrstvu za kmetijstvo,

gozdarstvo in vodno gospodarstvo Republike Srbije, s temo: *Regionalno sodelovanje v okviru agrobiznisa;*

2.G. Slobodan Vučičević, predsednik Srbske asociacije menedžerjev, s temo: *Pomen regionalnega povezovanja Asociacije menedžerjev.*

Veliko članov Slovenskega poslovnega kluba je pokazalo izredno zanimanje in postavilo veliko vprašanj, predvsem v zvezi z načrti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo Republike Srbije na področju sprememb obstoječe zakonodaje.

V povezavi z aktivnostmi Srbske asociacije menedžerjev je g. Vučičević govoril tako o organizaciji i dosedanjih aktivnostih te asociacije kot o načrtih, ki

se nanašajo na bolj intenzivno sodelovanje na regionalni ravni.

Po zaključku prezentacij je bilo poskrbljeno tudi za prigrizek.

Zahvaljujemo se Slovenskemu

poslovnemu klubu, gospodu Vladimiru Kravčuku in gospodu Dmitru Polovini.

Jelena Radosavljević
Prevedla: Maja Perović

ALI JOŽE HAUPTMAN ZARES ODHAJA?

Nad Beograd se je spuščal topel julijski večer. Na dvorišču ob katedrali Blažene Device Marije je živahno. Tu so visoki gostje in člani Društva Slovencev „Sava“, pesem in smeh, pogovor in vonj mesa z roštilja. Podobni prizori so bili tukaj pogosti. Vsi navzoči dobro poznajo ta ambient, kjer so se dozdaj tolikokrat zbirali ob različnih priložnostih.

In vendar so nad lepo urejenim dvoriščem kot sence lebdela različna in nasprotujoča si čustva. Vsi so vedeli, da je nocojšnje srečanje pripravljeno ob vračanju monsinjora Jožeta Hauptmana v Slovenijo. Natanko pred sedmimi leti je na tem istem mestu potekala ustanovna skupščina Društva Slovencev „Sava“. Tedaj je skupnost Slovencev v Beogradu sklenila, da institucionalizira svoj obstoj. Jože se je zelo zavzel za uresničitev tega sklepa. S svojim nesebičnim in večplastnim zavzemanjem je pomembno prispeval pri ustanovitvi in razvoju Društva. Mnogi se spominjajo, da je v prvem letu življenje in delo članov potekalo v njegovi hiši, ki so jo tedaj imeli kot za svojo. Vsa večja srečanja, najrazličnejša praznovanja in kulturni dogodki so bili povezani prav s tem prostorom. Danes, ko se je število članov skoraj postoterilo in Društvo deluje v lastnih prostorih, so se mnogi z otožnostjo spominjali teh začetkov.

Srečanja se je udeležil nadškof in metropolit msgr. Stanislav Hočevar, ki je tudi pred sedmimi leti s svojo navzočnostjo počastil potekanje ustanovne skupštine. Tu je bil eksclenca Miroslav

Luci, veleposlanik Republike Slovenije v Srbiji, ki že od svojega prihoda v Beograd spremlja in podpira delovanje Društva. Visoki gosti so s svojo navzočnostjo poudarili pomembnost srečanja in s svojim neposrednim komuniciranjem z vsemi

pripomogli, da je druženje potekalo v prijetnem razpoloženju. V imenu Društva se je podpredsednica Anica Sabo zahvalila monsinjorju Hauptmanu za večletno pomoč. Maja Đukanović,

ki je od samega začetka vodila šolo slovenskega jezika, je z izbranimi besedami izrekla zahvalo za vso podporo, ki jo je Jože nudil članom Društva, zlasti mladim.

Večer se je pričel s slovesno mašo, ki jo je vodil nadškof. Člani Društva so napolnili kapelo ter s pozorno spoštljivostjo spremljali bogoslužje. Vsebinsko bogata duhovna priprava je srečanju dala poseben pečat. Po maši se je prijetno druženje nadaljevalo. Vonjave z roštilja so vabile. Tu so bile tudi slane in sladke dobrote, ki so jih pripravile marljive roke naših članic. Vsak je na svoj način želel Jožetu izkazati spoštovanje za vse, kar je storil za Društvo. Vrstile so se domače pesmi, žuboreli so spomini na dogodke v življenju in delovanju Društva.

Zadržali smo se dolgo v noč in mislili o odhodu našega gostitelja. Kot da se nismo mogli sprijazniti z resničnostjo. Velikokrat smo se tukaj zbrali, se povesečili in razšli, pa se spet vedno znova sestajali. Zdi se skoro nemogoče, da je s tem konec. Ostaja vprašanje: Ali Jože zares odhaja? Kajti dokler Društvo Slovencev živi in deluje, se pravi dokler obstaja, je Jože tukaj. Zato je njegovo vrnitev v Slovenijo bilo težko doživeti kot slovo, ampak prej kot da smo pri enem v nizu dogodkov, ki spremljajo Društvo Sava in njegovo vse bolj opazno navzočnost v tem mestu. Ostaja velika hvaležnost, ki jo člani čutimo za vsakovrstno podporo in pomoč ter za brezmejno razumevanje, ki ga je nesebično nudil Jože Hauptman.

Anica Sabo
Prevedel Jurij Devetak

JEZIKOVNI KOTIČEK

Jêzik, jezika, jeziku, jêzik, jeziku, z jezikom...

Dva jezika, dveh jezikov, dvema jezikoma,
dva jezika, dveh jezikih, z dvema jezikoma

Trije jeziki, treh jezikov, trem jezikom,
tri jezika, treh jezikih, s tremi jeziki

Skratka: jezikovni koticék

Boris Pahor

Univerza v Ljubljani je za letošnjo najvišjo svetovno književno nagrado – Nobelovo nagrado – nominirala Borisa Pahorja, znanega slovenskega pisatelja iz zamejstva. Nadvse vitalen, v svojem 96. letu, gospod Pahor še vedno aktivno piše in z veseljem predava ter številnim poslušalcem, predvsem dijakom in študentom, razlaga različne poglede in videnja slovenske preteklosti in življenja v zamejstvu.

Njegov doprinos ohranjanju slovenščine na italijanskem ozemlju je neprecenljiv. V vseh letih po 2. svetovni vojni se je z besedo boril za resnico o fašističnih zločinih. Njegova številna dela, med drugimi: *Moj tržaški naslov* (1948), *Mesto v zalivu* (1955), *Vila ob jezeru* (1955), *Nomadi brez oaze* (1956), *Kres v pristanu* (1959), *Onkraj pekla so ljudje* (1961), *Varno naročje* (1975), *Zatemnitev* (1975), *Spopad s pomladjo* (1978), *V labirintu* (1984), *Zibelka sveta* (1999), *Dihanje morja* (2001), *Notranji odmevi* (2003), *Trg Oberdan* (2006) so pomembno prispevali, tako k ohranjanju slovenskega jezika v tržaškem zalivu, kot k ohranjanju slovenske identitete v teh krajih nasploh. Njegovo najbolj znano delo pa je *Nekropola*, katero je večkrat odmevno predstavil in ob tem opozoril na zločine, katere je italijanski fašizem storil Slovincem na Tržaškem in drugod.

Pahor je bil rojen v Trstu leta 1913. Po dovršeni osnovni šoli je obiskoval katoliško Bogoslovno semenišče Koper (takrat, pod italijansko državo, Capodistria). Leta 1920 je bil priča požigu slovenskega Narodnega doma v Trstu, ki so ga izvedli italijanski fašisti, kot Tržačan pa tudi drugim zločinom, ki so bili storjeni nad v takratni Italiji živečim slovenskim prebivalstvom. V obdobju 2. svetovne vojne se je po propadu Mussolinijeve Italije in nemški okupaciji tržaške pokrajine na partizanski strani udeležil narodnoosvobodilne vojne. Zadnje leto vojne je preživel v treh nacističnih koncentracijskih taboriščih (Natzweiler-Struthof, Dachau in Bergen-Belsen). Po vojni je zagovarjal potrebo po slovenski demokratični državi.

Njegova literarna dela so priznana v Franciji, Nemčiji, ZDA, v mlajšem obdobju pa tudi v Španiji in na Finskem. Najbolj znan zapis je *Nekropola*, novela o pisateljevem življenju v taborišču Natzweiler-Struthof. Zelo znana je tudi trilogija o slovenski manjšini v Italiji, prevedena v nemščino in francoščino. Tudi več drugih del je prevedenih v francoščino, nemščino, srbohrvaščino, madžarščino, angleščino, španščino, italijanščino, katalonščino in finščino.

Leta 1992 je za svoje literarno delo prejel Prešernovo nagrado, maja 2007 pa je bil sprejet v red legije časti, najvišje francosko državno priznanje.

Maja Đukanović

MIKLAVŽ V DRUŠTVU „SAVA“

Letos je Miklavž s posebnim veseljem prišel v Višegradsko 23, v Društvo Slovencev „Sava“. Namreč, dvorana je bila polna otrok in njihovih staršev, posebno pa smo bili veseli velikega števila malčkov, starih leto ali dve. Miklavž je prinesel kar štirideset daril.

Učiteljica Rut Zlobec je spet z velikim navdušenjem in ogromno energijo pripravila prireditev, v kateri so nastopali učenci dopolnilnega pouka. Predstavili so nam veselega in žalostnega

kralja, ter njuna nenavadna prevozna sredstva. Popeljali so nas skozi različne dogodivščine, na odru, ki ga je z veliko domišljije okrasila naša draga Rut.

Kot Miklavž je že tradicionalno darila podelil Aleksandar Vojinović, pomagala pa mu je Adriana Sabo, v podobi prelepega belega angelčka. Otroci so bili navdušeni, ker jih je obiskal, Miklavž pa, ker ga je pričakalo toliko njih.

Tako kot nekaj prejšnjih let je sredstva za nakup daril dal Zoran Ulič, poleg njega pa tudi Helena Radovanović in Velibor Stanković. Zajetno delo nakupa, priprave in razeditve daril je opravila Biljana Milenković-Vuković, pomagali pa sta ji Anica Sabo in Sanja Milatović.

Za pogostitev so poskrbeli starši, ki so prinesli sladkarije in sokove, gospa Nuša Gerden, zelo aktivna članica našega društva pa je spekla tradicionalne ptičke iz testa, ki so jih otroci dobili poleg daril, veselili pa so se jih tudi odrasli.

Po končani podelitvi daril je prisotnim zapela pesem „Kaži mi, kaži“ naša mlada članica Teodora Radivojević, ki je za svoje petje prejela pomembni nagradi Zlata snežinka v Rožajah v Črni gori.

V Višegradski 23 je ob prihodu Miklavža bilo prijetno in veselo, ter nadvse spodbudno zaradi velikega števila mladih beograjskih Slovencev.

Maja Đukanović

NA DRUGEM TIRU MOJEGA ŽIVLJENJA

Ob svitu 13. junija leta 2007 sem šla od doma. S seboj sem imela povratno letalsko vozovnico do Vancouverja, malo denarja in majhno potovalko, v kateri sem nosila darila za drage in ljube sorodnike, otroke in vnuke moje pokojne sestre, ki jih imam zelo rada.

Pot je bila zelo dolga, traja je devetnajst ur. Let z letalom mi ni všeč, precej me razburi, doma ostajajo moji otroci in še angleščino sem precej pozabila. In kaj če...? Vzela sem pomirjevalo in šla naprej.

Kanada je velika država, Tihi ocean je največji ocean, veliko lepega bom obiskala in pri tem bom z mojimi dragimi sorodniki. Krasno! Končno sem v Vancouverju. Čaka me moja sestrična z velikim nasmehom na ustnicah. Še nekaj korakov, pa sva se objeli in poljubljali. Kmalu sva bili v njenemu domu, kje so

nas čakali njeni otroci. Sprejem je bil zelo pristrčen. Čez celo okno je bil napis: SREČEN PRIHOD, črke so bile v raznih barvah, na mizi rdeče vrtnice in polna skleda sadja.

Ostala sem dva meseca in bilo mi je res lepo. Kuhala sem srbske jedi in pekla sladice: krofe, piroške, palačinke, zavitek ... Mož moje sestrične je povedal, da že dolgo ni tako lepo dišalo v njihovem domu. Oni so mene naučili, kako lahko uporabljam računalnik, odprli so mi e-naslov in tako sem si pogosto dopisovala z mojimi doma.

Peljali so me z avtom na vse štiri strani. Obiskovala sem določene kraje v mestu in okolici. Na nekem polotoku imajo veliki živalski vrt, pa velik akvarij, predstave z orkami in delfini ... Vse to je v parku, pa vodometi, klopice, stezice

... Vrhunec pa je bila planina Visler, veliki hribi, polni snega. Leta 2010 bo tam zimska olimpijada. Peljali smo se z žičnico-gondolo in štirisedežnico. Uživala sem v prekrasnem pogledu na okolje. Potem sem pa tudi poskušala japonsko, kitajsko, indijsko, tajlandsko, vietnamsko in mehiško kuhinjo. Pila sem različne kave in jedla različno sadje. Najraje sem jedla lososa in mango. Obiskovala sem zanimive muzeje, cerkve in tudi srbsko cerkev, katedrale, kopališča na oceanu in še marsikaj.

Najbolj zanimiv mi je bil moj občutek prostranstva Kanade, Tihega oceana, čist zrak in velikost sekvoje. Tudi urejenost dvorišč, parkov in cest.

Vera Labović
Računalniški zapis: Luka Pandurov

OTROŠKI KOTIČEK

Recept Kako osrečimo mamo

Sestavine:

- 1 roža
- 1 nasmeh
- 1 objem
- 1 naročje ljubezni

Priprava: Damo mami rožo. Nasmehnemo se in jo objamemo s polnim naročjem ljubezni.

To lahko naredimo za 8. marec, ampak najlepše je, če to naredimo vsak dan. Večkrat. □

Sara Krstić
Jaša Jančar Šturm
Matija Đukanović

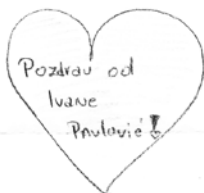
Ob pesmi Svetlane Makarovič: ROMANCA O ŽABAH

Jaša Šturm

Zdravo!

Ime mi je Ivana. Stara sam trinajst let. Hodim v 7. razred v OŠ „Ivo Andrić“ v Beogradu. Po hkoroskopu sem škorpjon. Rojstni dan imam 10. Novembra, imam 2 brata. Moja najljubša barva je roza. Moj najljubši predmet v šoli je informatika. Doma imam enega kužena. Moja najljubša žival je pes.

Ime mi je Teodora. Pišem se Radivojević. Stara sem 12 let. Zelo rada pojem. Moja najljubša žival je delfin. Imam sestra Jovana. Živim v Zemunu. Rojstni dan imam 19.10. Moji najljubši barvi sta črna in modra.

ZDRAVO! Ime mi je DANILO.
STAR SEM 9LET. ŽIVIM V BEGRADU.
RAD JEM: ZDRAVO HRANO.
MOJI PRIJATELJI SO:
STEFAN, ANA, JOVAN
SKUPA, SE IGRAMO.

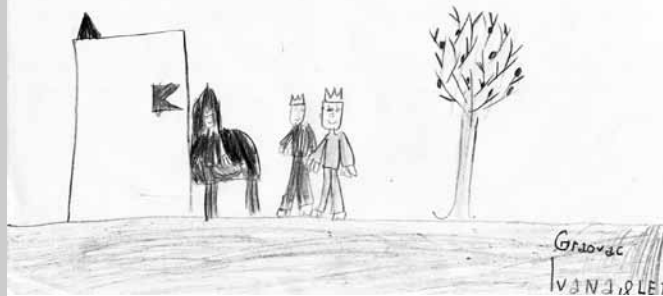
Vesela Čepica
za
Miklavžev

Za Miklavžev smo pripravili predstavo "Vesela čepica". V njej smo igrali duke, Ana, Sora, Matija, Ema, Petar, Pavle, Jovana, Nikola in ja. Kralj je postal stari. Poslal je dva najstarejša sinova po kopicu veselja in jabolko pravičnosti. Ker nista uspela, je na pot šel najmlajši sin Jurko. Na poti je povzročil princesi Alenki in rešil pred hudim razočanjem. Njega je čepica in jabolko in ju odnesel kralju. Potem je postal aplouzan, potem smo dobili lepa darila.

Mina Jocić
13 let

HVALA NATALIJI KERŽLIN ZA POMOČ PRI PREDSTAVI.

Prizor iz "Vesele čepice"

Gravac
IVANA ŽLET

SLOVENSKE LJUDSKE PESMI

Kje so tiste rož'ce moje

Kje — so ti - ste rož' - ce mo - je, ki po vr - tih ra - ste jo,
 ki - po vr - tih ra — ste - jo, pa men' ve - se - lje de - la - jo?

Kje so tiste ptičke moje,
 ki po zraku letajo,
 ki po zraku letajo,
 pa men' veselje delajo?

Kje so tiste rib'ce moje,
 ki po vodi plavajo,
 ki po vodi plavajo,
 pa men' veselje delajo?

© 2009 Vladimir Uršič

GROSSMANNOV FESTIVAL FILMA IN VINA

Festival Grossmann je prvič potekal leta 2005 ob stoletnici slovenske kinematografije v Ljutomeru, kraju, kjer so nastala prva dela slovenskega filma. Za začetnika slovenskega filma velja kulturni in politični delavec, pisatelj in prevajalec, amaterski fotograf in filmski snemalec, Slovenec, Karol Grossmann, ki je posnel prve slovenske filme. Leta 1905 je Grossmann posnel filme Odhod od maše v Ljutomeru in Sejem v Ljutomeru in leta 1906 Na domačem vrtu. V muzeju v Ljutomeru je možna tudi video projekcija obeh filmov. Od Grossmannovih prvih filmskih korakov se je do danes razvila bogata filmska ustvarjalnost, ki je bila v zadnjih letih nagrajena tudi na tako prestižnih mednarodnih filmskih festivalih.

Ob izbranim in nekonvencionalnem filmskem programu je bila od samih začetkov na festivalu prisotna tudi večina avtorjev prikazanih filmov. Ta tradicija je več kot uspešno nadaljevala in nadgrajevali program in spremljevalne dejavnosti ter sčasoma so postale eden najzanimivejših filmskih dogodkov v tem delu Evrope.

Glavni predmet festivala je poseben filmski program, namenjen pravim filmskim ljubiteljem, entuziastom brez predsodkov ter tistim, ki so pripravljene eksperimentirati z mejami dobrega okusa in morale. V fokusu so torej še naprej fantastični, grozljivi, divji in kulturni filmi, ki predstavljajo presežke ustaljenih žanrskih obrazcev. To so drzni in nevarno kreativni filmi, nastali v krvavem potu navdihnutih posameznikov. A za polno razumevanje filmov si je treba vzeti čas, se prepustiti adrenalinskemu šokom ter oborožiti s skrajnim smislom za humor.

Grossmannov festival filma in vina namenja posebno pozornost tudi vinarjem, ki jih zanima blišč odličnosti. Prav poseben dogodek je tisti, ki združuje atmosfero vznepenosti filmskega festivala, konec letargije malega kraja in jo poveže s sladko kapljico vina globalne kvalitete. Obiskovalcem in gostom festivala je ponujeno najboljšo vino, kar slovenski kraj premore. Leta 2008 na Grossmann festivalu v Sloveniji so se predstavili Dveri Pax, Radgonske gorice, Jeruzalem Ormož, Ljutomerčan, Turistična kmetija Hlebec.

V petek in soboto, 21. in 22. novembra, v Beogradu v Domu omladine je gostoval Grossmann festival in je predstavil svojo plemenito dejavnost. Vsebinsko najmočnejša Grossmannova delegacija omogočila je celovit vpogled v samo drobno razvejano festivalsko ponudbo. Na odlično obiskanih projekcijah so se predstavili letošnji zmagovalci: film 'Živi in Mrtvi,' je dobil specialno priznanje žirije Grossmann festivala 2008; 'Ledeni ujed' je dobil Grand Prix Hudi maček 2008. Na programu su bili in kratki filmi: 'Rezina življenja,' 'Kaj upokojenci skrivajo v kleti,' 'Brata in pol,' 'Poljub smrti,' 'Zeleni dim,' 'Anin otrok' in drugi.

Še posebej veselo je bilo v soboto, ko sta se v predverju predstavila vinarja Jeruzalem Ormož in Hlebec, ki sta z izbrano ponudbo vrhunskih vin požela enoglasno odobravanje pri obiskovalcih, med katerimi se je trlo znanih obrazov, prijateljev in filmskih sotrudnikov. Za rajanje do zgodnjih ur je po zadnji projekciji poskrbel DJ Mark-Tune, ki je zadovoljne goste zazibal v prijetne glasbene poslastice.

Natalija Keržlin

Poletna šola Koper

HALO, TUKAJ SLOVENSKI MEDITERAN

Poletni tečaj slovenskega jezika na Slovenski obali pod naslovom "Halo, tukaj slovenski Mediteran," ki ga organizira Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije v Kopru, poteka že petnajst let. Leta 2008 je tečaj potekal od 14. do 27. julija, udeležilo se ga je 66 tečajnikov iz 17 držav vsega sveta: Avstrije, Italije, Španije, Portugalske, Finske, Švedske, Švice, Belgije, Nemčije, Rusije, Makedonije, Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Poljske in Madžarske. Iz DS »Sava« iz Beograda so se tečaja udeležili: Sara Herman, Natalija Keržlin, Bojana Vuković in Blaže Ivanovski. Središče večine dejavnosti poletnega tečaja je bilo v prostorih Fakultete za humanistične študije v Kopru.

Širok spekter predavanj je ponujal možnosti učenja tako začetnikom kot tistim, ki osnove slovenskega jezika že poznajo in bi radi svoje znanje le izpopolnili. 40-urni tečaj je trajal 2 tedna, razdeljen pa je bil na spoznavanje jezikovnih struktur in konverzacijo, obsegal je 40 šolskih ur oziroma 4 šolske ure na dan. Na vseh nivojih, od začetniških do nadaljevalnih in izpopolnjevalnih, sta bili prvi dve uri namenjeni predvsem spoznavanju jezikovnih struktur, drugi dve pa konverzaciji.

Bili smo nastanjeni v Dijaškem domu Koper, ki je od morja oddaljen približno 500 m. Po prihodu smo šli na sprehod po koprskih trgih, kje smo spoznali znamenitosti in zgodovino mesta.

Prvi dan smo opravili razvrstitveni test. Glede na rezultat smo bili razvrščeni v eno izmed začetnih, nadaljevalnih ali izpopolnjevalnih skupin. Bilo je šest skupin, vsaka je štela okoli 10 študentov. Tečaje so vodili strokovno usposobljeni in zelo prijazni lektorji, ki se že več let ukvarjajo s poučevanjem tujcev. Vsi udeleženci so dobili učbenik in drugo gradivo za tečaj na ustreznem nivoju. Ob koncu uspešno opravljenega tečaja smo imeli test, dobili potrdilo o udeležbi in 3 kreditne točke (ECTS). Izšel je naš bilten »Polteč polmeš«, ki je sestavljen iz domačih nalog vseh udeležencev tečaja.

Vsako popoldne smo imeli tudi dodatno, individualno razlago pri reševanju jezikovnih problemov in pomoč pri domači nalogi. Tudi večerni program je bil zelo bogat z delavnicami: slovenska folklor, slovenska ljudska glasba, slovenska literatura, slovensko gledališče in film ter kaligrafija. Organizirani so ogledi filmskih ter gledaliških predstav, srečanja s slovenskimi pisatelji, režiserji in igralci. Bilo je dovolj časa tudi za zabavo, sprostitvev in sklepanje prijateljstev.

• Na delavnici **slovenske folklore** se nam je predstavila folklorna skupina »Skala« iz Kubeda, ki jo vodi gospodična Mojca Lepej. Slovenske folklorne skupine ne obnavljajo le ljudskih plesov, temveč oživljajo pesmi različnih slovenskih pokrajin, kot so pesmi Istranov, Gorenjcev, Štajercev, Prekmurcev, Belokranjcev, Dolenjcev ... Letos smo se podali na Dolenjsko, rojstno pokrajino Primoža Trubarja, in spoznali nekatere najbolj znane plesne igre Dolenjcev: *A je kej trden ta vaš must?*, *Abrahama gredo*, *Pouštranc*, in spretnostne igre fantov. Na delavnici smo zaplesali tudi značilne dolenjske plesne: pokšotiši, potovčka, štajeriš ter se naučili pesmi *Abraham ma sedem sinov in Vsi za mano, kameradi!*

Tako smo stkali nova prijateljstva in poznanstva, doživeli lepe trenutke in si obljubili, da se prihodnje leto spet vidimo.

Mentorica folklorne delavnice je bila izkušena in prijetna Mojca Lepej, ki je imela zelo „življenjski“ odnos do nas, mi pa smo se poleg nje zelo veliko naučili.

• Na delavnici **slovenske ljudske glasbe** smo prepevali ljudske pesmi vseh slovenskih pokrajin in spoznali vpliv sosednjih dežel in narodov skozi narečja. Predstavila se nam je tudi glasbena skupina »Volk Folk«, ki izvaja slovensko ljudsko vokalno in instrumentalno glasbo. Večina repertoarja izvira iz družinske glasbene zapuščine ter glasbenega izročila pevcev in godcev iz okolice Ilirske Bistrice.

• Na delavnici **slovenske literature** smo se spoznali z novostmi na slovenski literarni sceni in prebrali najnovejšo pesniško produkcijo slovenskih avtorjev. Spoznali smo tudi pesniško obliko haikujev, izbrali priljubljene slovenske haikuje, nato smo se na kreativen način igrali s slovenskim jezikom in sami pisali haikuje in tudi druge pesniške oblike. Pogovor z zgodovinarjem in direktorjem Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju Vincencem Rajšpom nam je razsvetlil podrobnosti iz življenja in dela očeta slovenskega knjižnega jezika – Primoža Trubarja.

Na zaključnem večeru smo svojo ustvarjalnost predstavili občinstvu in dela objavili v glasilu tečaja „Polteč Polmeš“. Mentorica literarne delavnice je bila dr. Agnieszka Bedkowska (Univerza Bielsko-Biala, Poljska).

• Da lahko Trubarja in njegovo delo spoznamo tudi na drugačen način, smo se prepričali na delavnici **slovenskega gledališča in filma**. Z osebnostjo Primoža Trubarja in z njegovim delom smo se spoznavali preko najbolj znanih otroških uličnih iger. Spoznali smo tri igre, ki smo jih za naše namene nekoliko priredili. Prvo igro *'nebesa in pekel'* so spoznali že stari Rimljani in je ena najstarejših in najbolj poskakovanih iger. Druga igra se imenuje *'razdelitev zemlje'*, tretja pa *'polžasta igra'*. Ker je slikovno gradivo vedno dobrodošel pripomoček pri spoznavanju novega sveta, so nam kot učni pripomoček služili velikanski puzzle, ki smo jih sestavljali. Mentorica delavnice slovenskega gledališča je bila Urška Bradašjka iz gledališke skupine „Talia.“ Njeni člani so nam odigrali Krčmarico Mirandolino, zelo zanimivo predstavo, ki se poigrava s človeškima najšibkejšima točkama – z ljubeznijo in denarjem.

• Osnove kaligrafije, pravilne drža ploščato prirezanega kaligrafskega peresa in osnovnih kaligrafskih potez smo se naučili na **kaligrafski delavnici**.

Prvo soboto smo šli na ekskurzijo po Dolenjski. Najprej smo se peljali v notranjost Slovenije do Ljubljane, kjer smo si ogledali najpomembnejše znamenitosti slovenske prestolnice. Potem smo se odpeljali do Turjaka, gradu, na katerem so prebivali slavni graščaki Turjaški. V bližini Turjaka je vas Gradež, ki je najbolj znana po sušilnici sadja. Tu smo poskusili krlhje, odžejali smo se s krlhjevko, domačim sokom in poskusili domače žganje. V Rašici smo si ogledali Trubarjevo spominsko hišo z mlinom, galerijo Skedenj, čitalnico in nekdanje gospodarsko poslopje. Vlada Republike Slovenije je sklenila, da leto 2008 razgласi za Trubarjevo leto, saj je to leto 500- letnica rojstva Primoža Trubarja. Po dnevu polnih lepih vtiskov in doživetij se je prilegla večerja s tradicionalnimi dolenjskimi dobrotami, ob katerih nas je s petjem in plesom razveselila folklorna skupina Ponikve.

V drugem tednu smo odpotovali na izlet z barko in si z morja ogledali obalna mesta Slovenske Istre: Koper, Izolo, Strunjan, Portorož in Piran. Med postankom v Piranu smo bolje spoznali mesto in njegovo zgodovino. Obiskali smo župnijsko cerkev sv. Jurija, zvonik sv. Jurija, obzidje, občinsko palačo, in zgradbo, imenovano Benečanka ali Veneciana, Tartinijevo hišo, Tartinijev

spomenik. Po vrnitvi iz Pirana smo imeli ribji piknik, se kopali in se veselo družili ob morju.

Preživeli smo 14 nepozabnih dni v Kopru. Spoznali smo veliko prijateljev iz različnih krajev Evrope in smo ostali v stalnem stiku. Upamo, da se bomo to leto spet videli in se skupaj učili slovenščino.

Sara Herman

SLOVENSKE NARODNE JEDI

Predstavljamo slovenske narodne jedi, ki so po etnoloških virih in podatkih sestavni del materialne kulture slovenskega naroda oz. del naše kulturne dediščine. Po nastanku, pomenu in značilnostih, te jedi razlikujemo od danes, pogojno povedano, splošno bolj znanih sodobnih receptov meščanske in internacionalne kuhinje. Neredko so posamezne narodne jedi nastale v zvezi z različnimi ljudskimi običaji in praznovanji. Jedi bodo predstavljene po slovenskih pokrajinah kjer so nastale, kadar je o tem dovolj gotovih krajevnih virov. Prizadevali si bomo v vsakem primeru slediti avtentičnosti receptov, čeprav posamezni tudi ne bi bili popolnoma v skladu s sodobnimi zahtevami zdrave prehrane.

Črna redkev z bučnim oljem

Sestavine: 1 1/2 kg črne redkve, 1 dl bučnega olja, kis, sol.

Naribano olupljeno črna redkev osolimo, ji prilijemo bučnega olja in kisa po okusu ter dobro premešamo. V Prekmurju pojedjo precej črne redkve v solati, ker ima značilen okus, ki ga še izboljša bučno olje.

Koštrunov lonec

Sestavine: 1 1/2 kg koštrunovega mesa (pleče ali vrat), 1/2 kg krompirja, 20 dkg korenja, 15 dkg kolerabe, 1 debela peteršiljeva korenina, 10 dkg zelene (gomolja), 3 sveži paradižniki ali malo mezge, pol glave ohrovta ali zelja, 10 šalotk, 2 zeleni papriki, 1/3 l belega vina, 2/3 l vode, sol, dišavni šopek, strok česna, 10 zrn popra, 1 lovorov list, vejica rožmarina, vejica šatraja in peteršilj (povezano v culico iz bele krpice).

Iz mesa izluščimo kosti in ga zrežemo na kose, kosti pa razsekamo. Zložimo jih na dno lonca (najboljši je glinasti, ali emajlirani, pa tudi v loncu na zvišni pritisk). Zelenjavo očistimo in jo zrežemo na srednje velike koščke. S tretjino zelenjave pokrijemo kosti, nanjo položimo plast mesa, ki ga pokrijemo z zelenjavo. Ponavljamo, da porabimo zelenjavo in meso. Na vrhu naj bo zelenjava. Solimo in dodamo v lonec dišavni šopek. Zalijemo z mešanico vode in vina. Tekočina naj sega dva prsta pod rob lonca. Lonec pokrijemo s pokrovko, ki ima luknjico za odvajanje pare. Ob robu zadelamo z

dobro pregneteno čisto ilovico. Kuhamo počasi 3 ure. Primerno za kmečko peč ali kuhanje na žerjavici.

Splavarska ribja jed

Sestavine: 1 1/2 kg sladkovodnih rib ene ali več vrst (ščuka, som, ploščič, krap itd.), malo moke, olje ali mast za pečenje, jušna zelanjava, 1 kg krompirja, 10 dkg slanine, 15 dkg olja ali masti, 1/2 kg čebule, 5 dkg paradižnikove rnezge ali nekaj dobro zrelih paradižnikov, sladka paprika, 3 stroki česna, 1 lovorov list, 12 poprovih zrn, 2 dl rdečega vina, 2 dl smetane, peteršilj.

Očiščene ribe zrežemo na približno 5 cm dolge kose, jih dobro obrišemo, posolimo, povaljamo v moki in na hitro opečemo na vroči maščobi. Shranimo jih na toplem. Iz ribjih ostankov, kosti in jušne zelenjave skuhamo 2 l ribje juhe. Na ogretem olju (porabimo lahko tudi precejeno olje od pečenja rib) pražimo seseklano čebulo; ko začne rumeneti, jo zalijemo s polovico vina in po okusu potresemo s papriko. Primešamo na drobno sesekljano slanino, paradižnik (mezgo ali svež, olupljen in narezan), lovorov list, strt česen in poprova zrna. Prilijemo dober liter ribje juhe in počast kuhamo tako dolgo, da se čebula popolnoma razpusti in postane omaka gladka. Po potrebi prilijemo še ostanek ribje juhe. V gladko omako vložimo na kose ali ploščice zrezan krompir in nato še opečene ribje kose. Solimo in dušimo brez mešanja, da se ribji kosi in krompir zmehčajo. Jed izboljšamo še z vinom, smetano in sesekljanim peteršiljem. Ponudimo s poljubno solato.

Prleški ajdovi krapci

Testo: 80 dkg ajdove moke, 3/4 l slanega kropa, bela moka. Nadev: 3/4 kg skute, 4 dl goste kisle smetane, malo soli, 10 dkg masla.

Ajdovo moko poparimo s slanim kropom, malo ohladimo in z belo moko ugnemo testo. Razvaljamo ga v tri plošče, velike kot dno pekača. V pomaščen pekač položimo najprej eno plast testa, jo potresemo z zdrobljeno skuto in polijemo z malo soljeno smetano. Po vrhu damo na kosce narezano maslo. Pokrijemo z drugo plastjo testa, ob robovih testo malo stisnemo, da nadev ne uhaja, in jo nadenemo kot prvo. Na vrh damo še tretjo plast testa in jo pokapamo s smetano, ki nam je še ostala. Spečemo takoj v precej vroči pečici ali peči. Ponudimo toplo, zrezano na poljubne kose, brez ali s sladkorjem.

Jadranka Karan Uršič

Vljudno prosimo vse člane, ki niso priložili potrebne dokumentacije ali niso plačali članarine za leto 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008, da to nujno storijo v najkrajšem roku.

Vljudno prosimo vse člane ki še niso vrnili posojene materiale iz Avdio in videoteke Društva «Sava», da to nujno storijo v najkrajšem roku.

Gostovanje Skupnosti Hrvatov v Beogradu "Tin Ujević" ODKRITJE SREMA IN ZEMUNA

Skupnost Hrvatov v Beogradu „Tin Ujević“ je 12. 11. 2008. gostovala v Društvu Slovencev „Sava“ v Beogradu s kulturnim programom „Srijem i Zemun u Beogradu.“ Na izredno dobro obiskani prireditvi se je zbralo veliko prijateljev in članov Društva „Tin Ujević“ in Društva „Sava.“ Vladimir Uršič, predsednik Društva Slovencev „Sava,“ je pozdravil goste in poudaril, da sta naši dve organizaciji do zdaj odlično sodelovali, o čemer priča tudi sama prireditve.

V imenu gostov je prisotne nagovoril Stipe Ercegović, predsednik Skupnosti Hrvatov „Tin Ujević“ in obenem scenarist in režiser dokumentarnega filma „Srijem u vremenu i prostoru“ (posnet v produkciji Pučkog učilišta iz Splita in HRT Zagreb).

V skoraj 60 minutah so gostje imeli priložnost, da se seznanijo z izjemno zanimivimi in morda, na žalost, ne dovolj znanimi zgodovinskimi dejstvi o življenju in delu Hrvatov na prostoru Srema.

Dokumentarni film, ki vključuje arhivske in igrane prizore, na zanimiv način opisuje prihod, življenje in obstoj Hrvatov v Sremu.

Avtor je v poročilu uspel izjemno strokovno in profesionalno spretno predstaviti poročila o tem, kaj so Hrvatje gradili in naredili od začetka VII. in VIII. stoletja pa do današnjega dne. Odlično zamisel avtorja sta na najboljši način uresničila eminentna predstavnika hrvaškega gledališča Žarko Radić in Čedo Martinić.

Dragan Rumenčić, arhitekt, slikar, novinar in karikaturist, rojeni Zemunec, je spoštovanim povablencem vzel dih. Ni čudno, da je razstava umetnika, ki ima za seboj 25 samostojnih in

13 skupinskih razstav po vsem svetu, urednika časopisa „Jež“ in dobitnika številnih nagrad in priznanj (kot so „Pjer“, „Zlatno pero Beograda“, „Ekološka karikatura“) pritegnila veliko pozornost.

Rumenčić je še enkrat potrdil, da je večstransko talentiran umetnik, kar je bilo jasno, ko je spregovoril o pedagoškem delu, tamburici, knjigah, ki so izšle ali pa so v pripravi.

Zadnjič je v organizaciji ZHB „Tin Ujević“ Rumenčić razstavljal v galeriji SKC 25 slik iz ciklusa „Tošin bunar i okolica“, slikanih v kombinirani tehniki in z motivi Zemuna z začetka dvajsetega stoletja. Razstava je še enkrat potrdila, da je Dragan Rumenčić še naprej najbolj pomemben likovni umetnik in vodilni hrvaški slikar na tem prostoru.

Ilija Žarković-Žabar, književnik, glasbenik, pesnik, vodja tamburašev iz Golubincev, je avtor knjig „Svirac svira“ in „Tanke žice tamburice“. Knjigi, ki sta zanimivi tako za ljubitelje glasbe kot tudi za profesionalce, sta ta večer doživeli še eno uspešno predstavitev. Zbirke pesmi z notnimi zapisi, ki so bile redko izvajane, nekatere pa že skoraj pozabljene, je Ilija Žarković-Žabar predstavil po svojih najboljših močeh in, kar je bilo publiki najbolj zanimivo, ob spremljavi svojih glasbil.

Knjigi z naslovom „Ni tamo ni ovamo“ in „Iz naše avlije“ sta zbirki šaljivih domislic, anegdote in avtentičnih dialogov Golubincev, avtorjevih sokrajanov. Avtor je bral posamezne domislice, kar je zabavalo prisotne in na koncu izvalilo zasluženi

aplavz. Založnik teh knjig je HKPD "Tomislav" iz Golubincev.

Glasbenik, skladatelj in konstruktor pihalnih inštrumentov Josip Komljenovič-Žiga je nekatera glasbila predstavil in na vsakem zaigral po eno pesem. Predstavil je frulo, potem dvojnice, okarino, narejeno iz gline, inštrument, ki daje zelo nenavaden in prijeten zvok in, na koncu, enkratni „žigafon“, pihalni inštrument, ki ga je sam skonstruiral in izdelal ter za katerega je dobil priznanje znanih profesorjev Fakultete za glasbeno umetnost v Beogradu, na kateri je „žigafon“ postal obvezni inštrument.

Družba članov in prijateljev Skupnosti Hrvatov „Tin Ujević“ in Društva Slovencev „Sava“ iz Beograda je na družabnem srečanju po uradnem programu izrazila željo, da se sodelovanje nadaljuje tudi v prihodnje.

Tanja Dobrosavljević Čuk

Prevedel: Ivan Skupek

VIII. VSESLOVENSKO SREČANJE

Vseslovensko srečanje je potekalo 3. julija 2008 v veliki dvorani Državnega zbora Republike Slovenije. Mag. Janez Kramberger, predsednik komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, je predsedoval srečanju. Na začetku srečanja so govorili in pozdravili udeležence dr. France Cukjati, predsednik Državnega zbora, Zorko Pelikan, državni sekretar Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in Vincenc Otoničar, predsednik Komisije Državnega sveta za evropske zadeve in mednarodne odnose.

Tema VIII. vseslovenskega srečanja je bila medkulturni dialog. Udeleženci so govorili o tem, kako s svojim življenjem in udejstvovanjem v okolju bivanja ustvarjati kompleksno kulturno okolje, na kakšen način je mogoče ohraniti svojo kulturno dediščino in način življenja v okolju bivanja, kako spodbujati medgeneracijski dialog, ki stremi k boljšemu funkcioniranju slovenske skupnosti izven njenih meja in posledično tudi ohranja prenašanje slovenskega jezika, kulture in tradicije. Pogovarjali so se tudi o tem, kako ohraniti in razvijati slovenski jezik zunaj meja Republike Slovenije, kako podpreti sodelovanje in povezovanje Slovencev v zamejstvu in po svetu med seboj. Predstavili so primere dobre prakse sodelovanja s področja kulture in izobraževanja.

Dr. Avgust Božidar Pust, direktor emeritus za medkulturne in mednarodne programe za državo Ohio, ZDA je izročil mag. Krambergeru zahvalno pismo ameriškega senata. Namreč, Društvo Slovencev v državi Ohio je zelo močno, Cleveland velja za prestolnico slovenskega zamejstva. Župan mesta Cleveland je bil George Voinovich, ki ima slovenske korenine. On je postal guverner države Ohio in senator Združenih držav Amerike. V Sloveniji je bil že večkrat in se v Slovenijo vedno z veseljem vrača.

Slovenci, ki živijo v Italiji, so poudarili svoje probleme. O tem so govorili dr. Suzana Pertot - SKGZ in Samo Pahor iz družbenega političnega društva Italija. Uživali smo v kulturnem programu s Slovenskim pevskim zborom iz Mendoze pod vodstvom zborovodje Diega Bosqueta.

Jana Zemljarič Miklavčič iz Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik je govorila o tem, kako si Center oziroma Univerza v sodelovanju z vladnimi institucijami Republike Slovenije prizadeva za ohranitev slovenskega jezika in slovenske kulture med Slovenci v zamejstvu in po svetu. Na področju slovenščine

kot tujega jezika je v zadnjih dveh desetletjih prišlo do velikih sprememb, predvsem v naraščajočem zanimanju za slovenščino, pa tudi v ponudbi tečajev in gradiva, torej infrastrukturi, ki se je prilagajala rastočemu zanimanju. Leta 1980 je bila ustanovljena poletna šola slovenskega jezika. To je bila šola, ki je bila namenjena potomcem slovenskih izseljencev in je imela 29 udeležencev. Danes je v šoli skoraj še enkrat toliko zaposlenih, kolikor je bilo v prvem letu vseh udeležencev.

V Sloveniji je julija 2008 potekala 27. poletna šola slovenskega jezika, v kateri je bilo 160 udeležencev. Potem tretja mladinska šola slovenskega jezika, v kateri je bilo že 90 udeležencev. Hkrati pa tudi seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki je namenjen študentom slovenistike po svetu, in je imel 120 udeležencev, tako da je julija v Ljubljani na fakulteti bilo 450 ljudi, ki se učijo slovenščino kot tuj jezik.

Ko govorimo o učenju tujega jezika je zelo pomembno, da jezik umestimo v ustrezen kulturni in družbeni okvir. Tujci, ki pridejo v Slovenijo prvič, o njej lahko nimajo nobene predstave, pa tudi za potomce Slovencev po svetu je prvo srečanje s Slovenijo pogosto presenečenje. Mnogi med njimi so zrasi s predstavo idilične predalpske deželice z nageljni na oknih in harmoniko pod kozolcem. V Centru za slovenščino kot univerzitetni instituciji slovensko kulturo in družbo predstavljajo taki, kot sta danes, s spoštovanjem do tradicije in identifikacijskih simbolov slovenstva, vendar tudi mnogo širše in celovitejše, kar pogosto pomeni tudi realnejše.

Ker v vseh okoljih, kjer se pokaže potreba po učenju slovenščine kot tujega jezika, ni mogoče organizirati tečaja slovenščine, je v zadnjem desetletju močno naraslo tudi povpraševanje po možnostih učenja na daljavo. Izdelano je bilo gradivo, ki tujcem iz domačega okolja omogočajo učenje slovenščine: Slovenščina na daljavo (www.e-slovenscina.si) je prosto dostopen internetni tečaj, namenjen za samostojno in vodenno učenje preko interneta; nastaja tudi kombinirani jezikovni tečaj (kombinira učenje preko interneta s klasičnim učenjem v učilnici) TOOL2 (www.toolproject.eu).

Jana Zemljarič Miklavčič je v zvezi s slovenščino kar optimistično zaključila, da slovenščina gre naprej!

Sara Herman

VI. VEČER SLOVENSKE PESMI IN POEZIJE

Na koncertu "VI. Večer slovenske pesmi in poezije", ki ga že tradicionalno organizira Slovensko društvo „Kredarica“ – Novi Sad, smo 14. 11. 2008 ob 19.00 uri v dvorani Sinagoge v Novem Sadu prisostvovali tudi člani DS „Sava“ – Beograd. Prevoz do Novega Sada je bil organiziran z avtobusom na račun našega Društva.

Naša „Pojoča družba“ je sodelovala v programu s tremi slovenskimi pesmimi, pod vodstvom zborovotkinje Božice Toskić, Janko Brezovar pa kot recitator s pesmijo *Otrok*.

V prijetno topli in gledalcev polni dvorani Sinagoge se je začelo po programu z *Zdravljico*, nato z Evropsko himno Ludwiga van Bethovena (izvajal komorni mešani zbor DS „Kredarica“ – N. Sad), in *Nagovor* – Primož Trubar – uvodna beseda Elza Ajduković ter kratek pozdravni govor predsednika Društva „Kredarica“ – N. Sad Rajka Marića. Sledil je pester program izvajalcev Šole dopolnilnega pouka slovenskega jezika in slovenskih pesmi zborov "Kredarica" – N. Sad, „Sava“ Beograd, „Planika“ – Zrenjanin, „Triglav“ – Subotica in „Kula“ – Vršac.

Jelena Janič, je kot koloraturni sopran popestrila program z arijo Magde iz opere *La Rondine* G. Puccinija. Pod vodstvom zborovotkinje Suzane Gros („Kredarica“) je sledil skupni nastop udeležencev s pesmijo *Slovenija od kot lepote tvoje* in na koncu je folklorna skupina „Gartrož“ – Nova Gorica iz Slovenije z svojim nastopom zaključila koncertni večer.

Potrebno je že pripomniti, da gre vse priznanje organizatorjem za lep in uspešen „Večer“ slovenskih pesmi in poezije.

Po koncertu smo bili povabljeni v prostore Društva „Kredarica“ na prigrizek in pijačo. V prijetnem druženju z ostalimi člani društev, smo tu še zapeli slovenske pesmi in na koncu kar težko, vendar zadovoljni odšli ob 22.00 uri proti Beogradu.

Ivana Miljković

PLETERŠNIKOVO SREČANJE LJUBITELJEV SLOVENŠČINE V PIŠECAH

Od 18. do 28. julija 2008 je bilo v Pišecah organizirano srečanje ljubiteljev slovenščine. Pišece so majhna vasica blizu Brežic, ampak v njej živijo ljudje z velikim srcem.

Udeleženci srečanja smo bili: 3 študenti slovenščine s Filološke fakultete Univerze v Beogradu, ki slovenščino študirajo pri prof. dr. Maji Đukanović, in 12 mladih članov društev Slovencev iz Subotice, Novega Sada, Beograda in Niša, ki v društvu obiskujemo dopolnilni pouk slovenščine. Naša učiteljica ve, da je najboljši način za spoznavanje jezika in kulture bivanje v tej deželi in spoznavanje ljudi.

Udeleženci srečanja iz našega društva »Sava« smo bili: Milica Filipović, Bojan Hajdinjak in jaz.

Moje doživljanje Slovenije je po bivanju v Pišecah čisto drugačno kot do sedaj.

Organizatorji srečanja so bili prostovoljci iz Društva Pleteršnikova domačija Pišece, ki skrbi za ohranjanje materinščine (naša učiteljica je članica tega društva), in prostovoljci z OŠ Maksa Pleteršnika Pišece z ravnateljem gospodom Martinom Dušičem.

Slovenijo in slovenski jezik smo spoznavali z ogledi krajev in njihovih znamenitosti: Pišece, Novo mesto, Celje, Brežice, Ljubljana, Čateške toplice.

Spali smo v spalnih vrečah v učilnicah, zajtrke in kosila nam je pripravljala prijazna gospa Anica Pečnik, večerje smo

pripravljali sami, prav tako pa smo svoje kuharske sposobnosti preverjali ob sobotah in nedeljah.

Predsednica društva Pleteršnikova domačija gospa Marjanca Ogorevc nam je razkazala rojstno hišo Maksa Pleteršnika, ki je sedaj preurejena v muzej, s Pleteršnikovimi ljudskimi pevci je organizirala lep večer ljudskih pesmi in s članicami pripravila okusne dobrote. Vsaj malo smo se skušali oddolžiti s prostovoljnimi delom - počistili smo okolico Pleteršnikove hiše.

Lepo nas je sprejel tudi gospod župnik in nam razkazal cerkev sv. Mihaela, povabil nas je tudi na kozarec domačega vina.

Na Senovem so nam pripravili pohod, partizanski golaž, ogled kraja, šole in rudniškega rova; v Novem mestu smo si z gospo Branko Bukovec iz Centra za razvijanje prostovoljnega dela ogledali Dolenjski muzej, film o Novem mestu, nekaj razstav fotografij in zaključno prireditev mednarodnega fotografskega festivala.

Po ogledu Celju smo se družili z mag. slovenščine Jano Kvas, šansonjerko nepozabnega glasu. Svojo pesem o Katarini Branković, ki je bila poročena s poslednjim celjskim grofom, je prevedla v srbsčino in nam jo zapela ob kitari.

Ko sem kasneje še potovala po Sloveniji, sem poslušala zgoščenko, ki nam jo je podarila, posebej pa to pesem.

Slovenskega jezika smo se učili v fotodelavnici s pomočjo profesorice, slikarke in pesnice Tanje Plevnik, z gospo Tilko

Jamnik na bralni uri, na kateri nam je podarila knjige Bralne značke, z Vesno Kržan iz Mladinskega centra Brežice smo spoznali večšino retorike, na srečanju s slovenskim pisateljem Tonetom Partljičem smo se smejali pa tudi spustili kakšno solzo. Družili smo se s Pleteršnikovimi ljudskimi pevci, s člani literarne skupine „Beseda“ iz Dobove in sodelovali v radijski oddaji posavskega radia „Kum“.

Ogledali smo si slovenska filma „Sladke sanje“ in „Petelini zajtrk“, prof. Nataša Jenuš pa nam je predstavila intervjuja z ustvarjalcema.

Srečali smo se z dvema družinama iz Podgorja pri Pišecah - Zupančič in Drugovič. Obe družini sta nas zelo lepo sprejeli in pogostili z domačimi dobrotami.

Družina Zupančič je posebna, saj so vsi v družini povezani z glasbo – ljubiteljsko ali profesionalno, pa tudi po tem, da v njej v ljubezni odraščajo ne le domači otroci, ampak tudi rejenci, med enim in drugim pa gospa Ivanka ne dela razlik.

Z nami se je ves čas družila gimnazijka Sara Dirnbek, ki je končala OŠ Maksa Pleteršnika, marsikdaj nam je priskočila na pomoč tudi njena mama Romana, obiskali pa so nas tudi drugi ljudje iz šole in kraja.

Za informiranje o aktualnih dogodkih v Sloveniji je poskrbelo uredništvo časopisa „Dnevnik“, saj je vsakdo od nas vsako jutro dobil svoj brezplačni izvod „Dnevnika“.

Tanja Plevnik nas je očarala s svojimi pesmi. Njena pesem „Beogradska“ je name naredila zelo močan vtis. Še nobena doslej se me ni tako dotaknila.

V Brežicah smo obiskali Posavski muzej, v katerem je čudovita Viteška dvorana z enkratno akustiko. Tu (v Brežicah) smo imeli tudi filmsko delavnico in s pomočjo prostovoljca Jerneja Agreža z Mladinskega centra Brežice posneli film o naših vtisih o Sloveniji. Pogledali smo gledališko predstavo „Čudoviti um,“ v kateri so nekateri udeleženci našega srečanja sodelovali kot prostovoljci. To je sprožilo veliko smeha.

Na Pleteršnikovo srečanje sem prišla na berglah, ker sem nedavno imela nogo še v mavcu. Vsi so mi govorili, da bodo Čateške toplice odlične za mojo nogo. Pa so res bile učinkovite, ker sem tu pustila bergle, saj z njimi nisem mogla na tobogan!

Vsem bo ostal v spominu obisk Centra za razgradnjo radioaktivnih odpadkov v Brinju pri Ljubljani. Tam so nas zelo lepo sprejeli, gospa Irena nam je s sodelavcem pripravila zanimiv prikaz njihovega dela. Pogostili so nas z odličnim kosilom v prijetnem bližnjem gostišču.

Narodna galerija v Ljubljani nam je omogočila ogled razstave Slovenski impresionisti, v slovenski prestolnici smo si ogledali tudi pravoslavno cerkev, Tromostovje in Ljubljanski grad.

Zahvaljujoč ravnatelju šole gospodu Martinu Dušiču in dobri volji vodij omenjenih inštitucij so bili vsi obiski brezplačni. Zanimivo je bilo tudi naše medsebojno druženje pri vsakdanjem pripravljanju večerje ali vikend menija. Moje preprosto poletno pecivo je poželo veliko uspeha. Če vas zanima recept, se oglasite pri meni.

Za konec pa smo imeli še zabavo s peko na žaru. Znova smo se družili z Jano in njeno kitaro in s Tanjinimi pesmimi. Ob druženju z domačini smo spoznali Slovenijo s povsem novega zornega kota. Zahvaljujemo se vsem prostovoljcem iz Pišec, da so nam omogočili to lepo izkušnjo.

Mojca Verbič

Nagovarjamo tiste, ki iz kakršnegakoli razloga še niso plačali članarine. Mislimo, da ni potrebno posebej govoriti kaj materialna sredstva pomenijo za obstoj Društva. Predsedništvo si maksimalno prizadeva, da ta sredstva priskrbi z različnih strani. Seveda se ni realno vedno zanašati samo na nekoga drugega. Moramo tudi sami narediti vse, kar je v naši moči, da društvo, ki mu pripadamo, obstane. Zato vas najprijazneje prosimo, da neizogibno in v najkrajšem roku plačate svoje dolgove.

SREČANJE SLOVENSkih ZBOROV V SUBOTICI

Naša pojoča družba "Sava" je pod vodstvom zborovodkinje Božice Toskić nastopala na srečanju slovenskih zborov v Subotici 27. septembra 2008. Poleg nas sta nastopila še zbor slovenskega društva "Triglav" iz Subotice in zbor "Divača" iz Divače.

Domačini so se izkazali s pristrčnim sprejemom gostujočih zborov, organizirali so namreč obisk Paličkega jezera in ogled znamenitosti Subotice.

Rom pom pom, Ropoče mlin, Tam gori za našo vasjo, Primi ga, drži ga.

Zelo zanimivo je, da so vsi zbori med drugimi pesmi izbrali pesem "Kje so tiste stezice," vendar jo je vsak interpretiral na svoj način.

Pred izvajanjem vsake pesmi je bil posebno zanimiv predgovor prof. Antona Balaha, zborovodje iz Divače, o kraju, iz katerega pesem izhaja.

Zbori so nastopali v prelepi mestni hiši, ki je zgrajena v slogu secesije. V slavnostni dvorani je razkošen vitraž, visok kupolast strop, čudovito okrašen; akustika je zelo dobra. Mestna hiša je bila najprej sedež Občine, zdaj pa jo uporabljajo za koncerte in druga kulturna dogajanja ter kot matični urad.

Na začetku je gospod Race, tajnik društva "Triglav," pozdravil vse udeležence in gledalce, potem so nastopili: zbor društva "Triglav", naša pojoča družba in zbor "Divača."

Koncertni program naše pojoče družbe je bil:

Kje so tiste stezice, Gor čez izaro, Ti zvončki tam v dolin'ci,

Med udeleženci tega srečanja ima zbor iz Divače največ izkušenj, saj obstaja že 114 let, in sedaj nastopa na tekmovanjih, proslavah in državnih prireditvah. Druga dva zbora sta bila povsem amaterska, ampak najbolj pomembno je, da je bilo srečanje družabno, ne pa tekmovalno.

Po končanem koncertu se je druženje udeležencev srečanja nadaljevalo ob večerji v dijaškem domu. V sproščeni atmosferi je naša pevska družba spontano začela peti in peli smo do poznih ur tega večera.

Mojca Verbič

december 2008.

I. SVETOVNO PRVENSTVO SLOVENCEV V ODBOJKI

V Ljubljani so med 18. in 20. julijem 2008 organizirali I. svetovno prvenstvo Slovencev v odbojki. Organizatorja prvenstva sta bila izseljensko društvo "Slovenija v svetu" ter Odbojgarska zveza Slovenije.

Svetovnega prvenstva so se udeležile reprezentance Argentine, Kanade, Srbije in Slovenije (SVS) s 35 tekmovalci. Tekmovanja sta spremljala sodnika Stanislav Škrjanc in Simon Kuplenk.

Reprezentance so bile mešane, sodelovali so moški in ženske,

brez omejitve starosti. V reprezentanci Srbije so sodelovali člani slovenskih društev "Sava" iz Beograda (Bojan Hajdinjak – kapitan, Milica Filipović, Bojana Vuković, Jelena Hajdinjak, Svetlana Starijaš, Mojca Verbič) in iz "France Prešeren" iz Niša (Darko Georgijev, Dejan Georgijev, Darko Janežič). Moje sodelovanje v timu je bilo bolj kot moralna podpora tekmovalcem, ker sem si na pripravah za prvenstvo poškodovala sklep na nogi in prišla z mavcem in na berglah v Ljubljano.

Franjo Lamprecht, *Ob Ljubljanici*

Naša reprezentanca se je zbrala v Ljubljani 18. julija 2008. Vse reprezentance so se nastanile v dijaškem domu "Ivan Cankar" na Poljanah. Istega dne, ob 12. uri, je bila v hali Tivoli organizirana tiskovna konferenca, na kateri je v imenu organizatorjev udeležence pozdravil Igor Dolinšk, generalni sekretar Odbojarske zveze Slovenije, Rudi Merljak z Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, ter Boštjan Kocmur, predsednik SVS. Potem so predstavili udeležence svetovnega prvenstva. Udeleženci so govorili o izkušnjah v organizaciji in delovanju Slovencev v državah, iz katerih so prišli. Po končani tiskovni konferenci je v prostorih

Odbojarske zveze Slovenije organizirano žrebanje reprezentanc za naslednji dan tekmovanja. Prisotni so bili tudi novinarji radia Ognjišče, radia Slovenija, STA in športnega časopisa.

Prvenstvo je bilo organizirano po turnirskem principu, to se pravi, vsak z vsakim. Udeleženci so popoldan preživeli v ogledu Ljubljane in kratkem treningu, ker je bilo vreme izredno lepo.

Naslednjega dne, 19. julija, se je začelo tekmovanje v dvorani doma na Poljanah. Naša reprezentanca ja zmagala v tekmi proti Kanadi (2:1), izgubila od Slovenije SVS (0:2) in Argentine (0:2). Zmagovalka prvenstva je bila Argentina,

druga je bila Slovenija, tretja Srbija in četrta Kanada. Popoldan je bila podelitev medalj in pokala.

Tretji in zadnji dan prvenstva so gostitelji rezervirali za izlet na Veliko planino.

Na koncu lahko napišem, da je bilo prvenstvo dobro organizirano in uspešno izpeljano. Poudarek je bil na druženju in medsebojnem spoznavanju Slovencev po svetu.

Vse pohvale za to gredo organizatorjem – izseljenskem društvu "Slovenija v svetu," Odbojarski zvezi Slovenije ter Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Mojca Verbič

Za vso pomoč se prisrčno
zahvaljujemo donatorjem:
PERUTNINA PTUJ d.o.o.
Beograd – Milorad Đokić
DELIGHT d.d. – Miroslav
Tanažević
KRKA d.d., Beograd –
Radivoj Topalov
DOO LIRA Zaštitna
radionica, Kikinda – Jasmina
Milankov
NLB Continental Banka a.d.,
Novi Sad – Zoran Đurović
Zoran Ulić
Helena Radovanović
Velibor Stanković
Srđan Grahovac
Aleksandar Nedeljković

V tej številki Biltena objavljamo imena tistih članov, ki so preminili in nas zapustili ali pa se preselili v neki drugi, upamo, boljši svet, kakorkoli kdo od nas to doje. Objavljamo imena tistih, o čigar odhodu smo obveščeni. Hkrati vas prosimo, da nas obvestite, če veste še za kakšne člane društva, ki so umrli. Informacija naj vsebuje: ime in priimek, datum in kraj rojstva in smrti.

Ivana Milosavljević roj. Arko ★ 05.04.1938 Sodražica – † 29.11.2008 Beograd

Branislav Hajdinjk ★ 23.04.1947 Beograd – † 17.12.2008 Beograd